

XI Jornada de Juristes de Centres Penitenciaris

Adaptant prismes nous

Taula Rodona. El nou Reglament general de protecció de dades. Adaptacions en el sistema penitenciari i concepte d'expedient de l'intern

Avís legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement 4.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se'n citi l'autoria del material i el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya). La llicència completa es pot consultar a (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ca>).

Tractar dades personals en l'execució penal i la nova regulació europea

Departament de Justícia

Barcelona, 12 de juny de 2018

Regulació actual dels tractaments a l'execució penal

- El RGPD 2016/679 que exclou execució penal
- La Directiva 2016/680 específica però sense transposar
- La LOPD 1999 sense derogar en allò que no contradiu les normes europees
- El RGPD exclou els tractaments de persecució de delictes, enjudiciament dels mateixos i execució de les penes. Aquests tractaments estan inclosos a la Directiva 2016/680 que no ha estat transposada. Per tant podem considerar que de moment s'aplica la LOPD o bé el RGPD en tot allò que no difereix de la directiva. O ben bé tots tres alhora.

Què diu la Directiva

- Tot i que és molt similar al RGPD, té algunes particularitats. Cerca harmonitzar els tractaments de dades policials, judicials i penitenciaris, sotmesos a normatives diferents a cada estat però cada vegada amb major comunicació i coordinació transfronterera.
- Permet fer tractaments per perfils (sospitosos, condemnats, víctimes, testimonis...) sempre que no afecti a la presumpció d'innocència.
- Permet compartir dades, però especificant quines són objectives i quines apreciacions, reforçant l'obligació de verificar les dades.
- Reforça la necessitat de legitimació per al tractament atesa la sensibilitat de la matèria.
- No fa més fàcil tractar les dades més sensibles.
- Només permet limitar els drets dels interessats mitjançant normes legals dels estats.

Què regula igual la Directiva i el RGPD...

- Cal documentar els tractaments de forma contínua, abandonant el concepte de fitxer.
- Hem de revisar els consentiments quan no estem emparats per la llei i recollir la prova dels mateixos (si no la tenim ja).
- Informar més i millor a les persones interessades.
- Millorar els encàrrecs del tractament per no desnaturalitzar la protecció de dades amb el *subencàrrec*.
- Avaluar l'impacte en la privacitat de les persones dels nostres tractaments més sensibles o multitudinaris.

... i hem d'implementar

- Definir mesures de seguretat *ad hoc* per a cada tractament, res de paquets prefabricats com abans. Permet una major flexibilitat i proporcionalitat en l'aplicació dels recursos.
 - Hi ha altres normes que entren en joc aquí, com l'ENS i les normes corporatives de la Generalitat en gestió documental i seguretat TIC
- Formar el personal que tracta dades personals.
- Elaborar el protocol de violacions de seguretat per notificar a l'autoritat i a l'afectat.
- Encaixar la figura del DPD en l'organització de la seguretat, definint la interacció amb els RSI departamentals i els òrgans ordinaris d'assessorament i control.

El consentiment a partir d'ara

- De cada tractament (recollida, treball, comunicació...) cal analitzar d'on ens ve la legitimació, què fa lícita la nostra activitat.
- Si aquesta ve del compliment d'una obligació legal concreta, de l'exercici de poders públics de l'administració penitenciària o d'una missió realitzada en interès públic, no cal el consentiment de l'interessat. Tampoc en el marc de l'execució d'un contracte.
- Si cal el consentiment del propi interessat, llavors no pot ser tàcit, necessita d'una acció afirmativa. De fet cal poder provar-lo, pel que pràcticament ha de ser tàcit i amb evidència del mateix.

De què hem de informar

- El model de dues capes:
 - Informació bàsica al formulari o al tràmit, i
 - Informació detallada a la seu electrònica, enllaçada des del tràmit
 - <http://justicia.gencat.cat/protecciodades>
- Com ho traslладem a l'execució penal?
- Cal informar i demostrar que ho fas, però no cal la prova concreta de cada informació feta.

El dret d'accés

- Model actual: concreció de la petició amb índex de vicissituds
- Oferiment de la consulta presencial
- Possibilitat d'exercir la taxa si són documents que ja es van comunicar o no de comunicació directa
- En cas d'insistència, necessitat d'atendre'l, tot i els problemes de recursos

La conservació de l'expedient penitenciari en execució

- Les mesures de seguretat que cal aplicar: tecnològiques, organitzatives, físiques i jurídiques
- En aquesta fase inicial s'apliquen les derivades del RLOPD assignades al nivell alt, com fins ara. Entre d'altres impliquen:
 - No treure dades fora dels centres, accedir amb recursos TIC corporatius
 - Treballar i arxivar en espais tancats i segregats per oficines, com en el SIPC cadascú té un perfil
 - Eliminar còpies i arxius temporals immediatament després del seu ús
- Incidència de la normativa administrativa: oficina sense papers

L'expedient un cop s'ha complert la mesura

- Model fàcil, la videovigilància, amb regulació al DJ i destrucció determinada i automàtica
- L'expedient: problema per determinar quan acaba el tractament. Incidència de la revisió d'actes jurisdiccional, directa o indirectament.
- Problema de indefinició de la conservació i manca de prevalença de la gestió documental davant drets fonamentals exercits de forma individualitzada. Incidència de l'interès públic en la conservació. La unitat de l'expedient, conservació de la història i identificador únic. Interaccions amb la reincidència i la rehabilitació .